

Saksan parlamenttiryhmän hajaannus

Kirjottanut *KARL KAUTSKY*

Meidän puolueemme organisaatorinen yhtenäisyys on nyt mitä vaikeimmassa kriisissä, vaikeimmassa kuin koskaan sosialistilain kumoamisen jälkeen. Siitä ei ole vähintäkään epäilystä. Tällä tietoisuudella on kuitenkin vain vähän voitettu, ellei sitä täydellisesti kriisin syitten, niitten syvien, asiallisten vastakohtien tuntemisella, joita sota riveihimme on saattanut.

Nykyinen keskustelu, joka melkein kokonaan koskee kurinrikkomiskysymystä, on pikemmin omiaan johtamaan pois suurien vastakohtien selvityksestä, kuin niitä selvittämään. Puoluetoimikunnan, puolueenuevoston ja parlamenttiryhmän johtokunnan vetoomus näkee nykyisen puolueriidan syyt edelleenkin vähemmistöryhmän jäsenten alhaisessa halussa, sanoen vähemmistöstä:

“Me olemme jo pitkähkön aikaa mitä painavimmin varottaaneet tuon ryhmän hajotussuunnitelmista ja hävitystyöstä. Jäykkäniskaisesti ja kaikkea puoluetoverillista neuvottelua vastoin, ovat nämä puoluetoverit kulkeneet edelleen vahingollista tietään.”

Yhdelläkään sanalla ei sanota, missä ilmenee näitten kahdeksantoista vähemmistöläisen “hajotussuunnitelmat” ja “hävitystyö”, ja vaikeaksipa kävisi löytää mistään todistuksia näihin syytöksiin.

Asia on kokonaan päinvastoin. Puolueyhtenäisyyden hyväksi ovat nämä kahdeksantoista ja heidän kannattajansa tähän mennessä tehneet mitä suurimpia itsekieltäymysuhrauksia. Tästä uhrauksesta tosin punotaan heille taasen nuora kaulaan, kun selitetään, he ja vain he olisivat senkautta kaikiksi ajoiksi, ainakin sodan ajaksi, velvoittuneet vaikenemiseen.

Sodan puhjettua esitti Haase, jotta puolueen keskuudessa ei ulkonaisesti ilmenisi ryhmähajaannusta, parlamentin täysiis-tunnossa selityksen, jota vastaan hän ryhmäkokouksessa jyrkästi tappeli. Nyt pitää puoluetoimikunta tätä samaa Haasea miehenä, joka “hajotussuunnitelmia” ja “hajotustyötä” suorittaa ja senvuoksi on mahdoton kaikkien “puoluetoverilliseen neuvotteluun”.

Puoluetoimikunnan eräessä kirjojuksessa “Puolueen yhtenäisyyden hyväksi” vedotaan muun muassa erääseen lauseeseen, jonka minä “ensimmäisenä sotaviikkona” kirjoitin ja jossa minä esitin, että yksimielisyys ja kuri ovat nyt tärkeimpiä vaatimuksia, onnettomuuttatuottavaa olisi “jostakin mielipide-eroavaisuudesta nyt aikaansaada siisäistä hajaannusta”.

Kuten Haasen menettely elokuun 4 päivänä, niin tämäkin lause osottaa, kuinka suuren arvon me asetamme puolueen yhtenäisyydelle, että siis vain mitä

pakottavin välttämättömyys on voinut saattaa meidät nykyiselle kannallemme. Emme me ole muuttuneet vuoden 1914 elokuun jälkeen, mutta olosuhteet ovat.

Mitä hyvänsä ajateltakoon sotarahojen myöntämisestä, silloin kuitenkin saattoi toivoa, että se ei tulisi muuttamaan puolueemme olemusta, eikä sen itsenäisyyttä hallitusta kohtaan.

Mutta pian kuitenkin näkyivät myöntymisen seuraukset.

Kaikki porvarilliset puolueet, mutta myöskin suuri osa työväenluokkaa Saksan ulkopuolella näkivät elokuun neljännen päivän äänestyksessä siihenastisen politiikan hylkäämisen, vieläpä puolueen siihenastisten periaatteitten hylkäämisen, näkivät siinä köyhälistön kansainvälisen solidarisuuden hylkäämisen ja sen tilalle astuvan kansallisen solidarisuuden omistavan ja omistamattoman luokan välillä; taistelun lopettaminen hallituksen maailmanpolitiikkaa vastaan ja siirtymisen sen tukijoiksi.

Tämä ei varmaan alussa ollut kaikkien mielipide, ehkä ei useoitten niittenkään, jotka olivat myöntäneet sotarahat. Mutta mikään ei puhunut äänestyksen tätä tulkintaa vastaan. Sotatilanne, joka lähinnä oli aiottu vain joukkojen liikekannalle asettamisajaksi, jatkui sen jälkeenkin. Sanomalehdissä ja kokouksissa ei vastustusryhmä voinut vapaasti lausua mielipiteitään.

Kuitenkaan ei vaikenemmen olisi riittänyt vahvistamaan uskoa, että elokuun neljännen päivän äänestys olisi merkinnyt menneisyytemme rikkomista, ellei "uudestioppineet", Kolbin, Davidin ja Heinen kautta olisi

painokkaasti osottaneet, että elokuun neljäntenä päivänä on puolueemme astunut uuden, entisestään täysin erilaisen politiikan erikoiselle aikakaudelle. Sotamielialan ja sotatilanteen tukemina, saivat nämä ainekset nopeasti vaikutusta enemmistön keskuudessa ja heidän äänenkannattajissaan ja tekivät kansallissosialiseksi politiikakseen elokuun neljännen päivän äänestyksessä otetun politiikan. Sen pitäisi olla voimassa ainakin sodan poikkeusajaksi.

Mutta samaan aikaan loi juuri poikkeustila tilanteita ja probleemeja, jotka osottivat vähemmistölle hetken painavimmaksi vaatimukseksi mitä jyrkimmän sosialidemokraattisen politiikan painostamisen, kuten sodan alkuun saakka oli suoritettu.

Kuitenkin tämä sama sotatila, joka osotti vähemmistölle tämän politiikan propagandatyön heidän pyhimmäksi velvollisuudeksi köyhälistöä kohtaan, antoi heille vain yhden puhepaikan vapaaksi — parlamentin. Ja tämä riistettiin vähemmistöltä enemmistön harjottaman ryhmäkurin avulla. Vähemmistölle panttiin tämän kautta kapula suuhun — ratkaisevassa tilanteessa vaikeneminenhan merkitsee poliittisessa kysymyksessä itsemurhaa. Ja tällainen itsemurha tuollaisessa tilanteessa olisi rikos sitä luokkaa vastaan, jonka etuja tuo suunta edustaa.

Niin tuli vähemmistö parlamenttiryhmissä vaikeaan velvollisuuksien ristituleen — velvollisuuksien köyhälistöä kohtaan, joille heidän velvollisuutensa oli puhua, ja velvollisuuksien ryhmää kohtaan, jotka vaativat heitä vaikenemaan.

Uskottanee, että tällaisessa um-

pikujassa valinta ei olisi vaikea. Kuitenkin on puoluekurin tunne niissä tovereissa, jotka kuuluivat nykyiseen työryhmään, niin juurtunut, että vasta vakaumus mitä painavimmasta välttämättömyydestä sai heidät vuoden sota-ajan jälkeen lopulta julkisesti julistamaan, mitä useimmat heistä jo sodan puhjetessa pitivät oikeana. Ja vielä nytkin oli ensimmäinen teko sangen vaatimaton ja rajottui ulosmenoon sotarahoista äänestettäessä. Kuitenkin sai tämä nimien julkaisemisen kautta hyökkäävän luonteen, ja senkautta oli jo kuririkos tehty, lain rikkominen, jota tosin ei mikään puoluepäivä, vaan ryhmä itse oli laatinut.

Tämän kuitenkin annettiin ohimennä, olihan enemmistökin kuitenkin siitä tietoinen, että se menoarvion hyväksymällä itse rikkoi puoluekokous-päätöstä. Kun sitten joulukuussa viime vuonna osa ryhmästä suoranaisesti äänesti sotarahoja vastaan, ei vielääkään ryhdytty joukkotoimenpiteisiin "puoluekurin rikkojia" vastaan.

Kaikkien näitten tapahtumien kautta oli maailma jo saanut tietää, että parlamenttiryhmässä oli syvällekäypä hajaannus: tarkoitus, jota ryhmasääntöjen piti palvella, ei enää näitten suhteitten johdosta ollut tavoitettavissa. Sillä nämä säännöthän syntyivät vain siitä tarkotuksesta, että ryhmä näyttäisi julkisuudessa yhtenäiseltä joukolta.

Näissä oloissa saattoi odottaa, että ryhmä ei tulisi näitä sääntöjä enää käyttämään, joiden voimassapitäminen oli osottautunut mahdottomaksi. Toisella puolen osottautui, että pelkkä erimielisyyden ilmituominen ei riitä. Se olisi riittänyt, jos ky-

symyksessä olisi vain ollut sen osottaminen, että oli kaksi suuntaa. Mutta tämä olisi jäänyt erimielisyyden tuloksettomaksi mielenosotukseksi. Kun kerran oli osottanut erimielisyyttä, niin piti myöskin se perustella. Tämäkin oli vain parlamenttissa mahdollista.

Mutta tässä perustelussa ei voinut mitenkään olla kurin rikkomista. Kuria rikottiin toimenpiteellä, mielenosotuksellisella poisjäämisellä äänestyksestä. Ellei tätä tekoa pidetä kuririkkomisena, silloin varmasti ei sen perusteluakaan voida pitää sellaisena, niinkauan kuin se ei sisällä provokatoorista polemiikkia enemmistöä vastaan. Jos vähemmistö omasi voimakasta luottamusta omaan asiaansa ja omiin perusteluihinsa, silloin ei sen tarvinnut myöskään näitä perusteluja pelätä.

Mutta merkillistä kyllä, tämä sama enemmistö, joka salli mielenosotuksellisen äänestyksestä pidättäytymisen, vieläpä sotarahojen vastaan äänestämisenkin, se joutui pois suunniltaan puheen takia, jonka asiallista puolta vastaan mitään merkittävää ei vielä ole voitu esittää, jonka yleensä täytyy myöntää olleen hyvän sosiaalidemokraattisen puheen. Vai juuri tämänkö kautta maaliskuun 24 päivänä syttyi liekkiin muutamien enemmistöjäsenten kiihkoisuus?

Itsekin huomasivat, että kuririkossyyte ei tässä tapauksessa vetele ja senvuoksi sitä laajennettiin syyttämällä vähemmistöläisiä puolueuskollisuusrikoksesta. Puolueuskollisuuden rikos merkitsee luottamuksen riistämistä. Jos Haase olisi puhunut enemmistön puolesta, olisi puhunut heidän mielipiteittensä mu-

kaisesti ja sentakia valittu heidän puhujakseen, silloin olisi tämä hänen puheensa ollut uskollisuusrikos. Mutta enemmistö oli useita kertoja painavasti evännyt sen, että hän olisi saanut puhua menoarviokysymyksestä, he eivät tämän takia antaneet hänelle luottamustaan, vaan panivat hänelle kapulan suuhun. Kun hän siitä huolimatta puhui, niin petti hän heidän odotuksensa, mutta ei heidän luottamustaan. Hän teki yhtävähän uskollisuusrikoksen kuin vangittu, joka vastoin odotuksia onnistuu pakenemaan vankeudesta.

Uskollisuusrikos-syytteen kumoaminen ei tosin vielä ole oikeutettua uudelta ryhmältä. Heidän oikeuttaminen tai tuomitseminen ei käy päinsä yleensä väittelemällä, vaan ainoastaan heidän käytäntönsä kautta. Itsenäisenä ryhmänä on heidän toimintansa tekevä heille oikeutta, on heille osottava, eikä se, minkä he suorittivat, enää käynyt päinsä kokonaisryhmän keskuudessa ja onko tämä toiminta köyhälistön hyödyksi vai eikö. Tällä mitapuulla on heitä mitattava ja niinkauan kuin sitä ei voida heihin nähden käyttää, on jokainen tuomio enneaikainen. Uudella ryhmällä on oikeus, että heidän tekojansa odotetaan, eikä ennenaikojaan heitä kuriteta. He luottavat siihen, että heidän toimintansa on osottava heidän oikeutensa ja välttämättömyytensä.

Vähemmistön aikomukset ei-

vät suinkaan ole suunnattu puolueen hajoittamiseksi. Ne subteet, jotka synnyttivät ryhmähajaannuksen, johtuivat parlamentin luonteesta, ne eivät pidä paikkaansa järjestöihin nähden. Kun näissä kuten puoluelehdissäkään vähemmistö ei saa niin vapaasti sanoa sanottavaansa kuin enemmistö, niin ei puoluekuri ole siihen syytä. Vapaa mielipiteitten lausuminen järjestöissä ei ole vielä rajotettu kuritoimenpiteillä ja niinkauan kuin näin on laita, ei ole mitään syytä poistaa tätä kuria. Ei suinkaan ole hyvä esimerkki puolueuuevoston taholta, joka heti omasi ryhmästä erimielisyyden, ulossulkemalla toveri Haasen. Me toivomme, että tämä esimerkki ei tule puolueen toisissa elimissä ja järjestöissä saamaan jäljittelyä osakseen. Jos mollemmat ryhmät työskentelevät rinnatusten, eikä toisiaan vastaan, silloin ei puolueen suuri elimistö tule näitten kilpailun takia perustuksiltaan horjumaan. Vakaumuksesta taistelemisesta ei meidän ole luovuttava, me emme saa luopua. Jokainen salaaaminen on vahingoksi. Mutta huolehtikaamme siitä, että se pysyy taisteluna vakaumuksesta. Väittely suurista periaatteista kohottaa meitä, lujittaa meitä, lisää meidän vetovoimaamme itsenäisesti ajatteleviin. Ainoastaan kiista persoonallisista alentamisista alentaa puoluetta ja vähentää sen toimintavoimaa. Mitä enemmän meidän onnistuu sitä välttää, sitä parempi meille ja meidän asiallemme.

